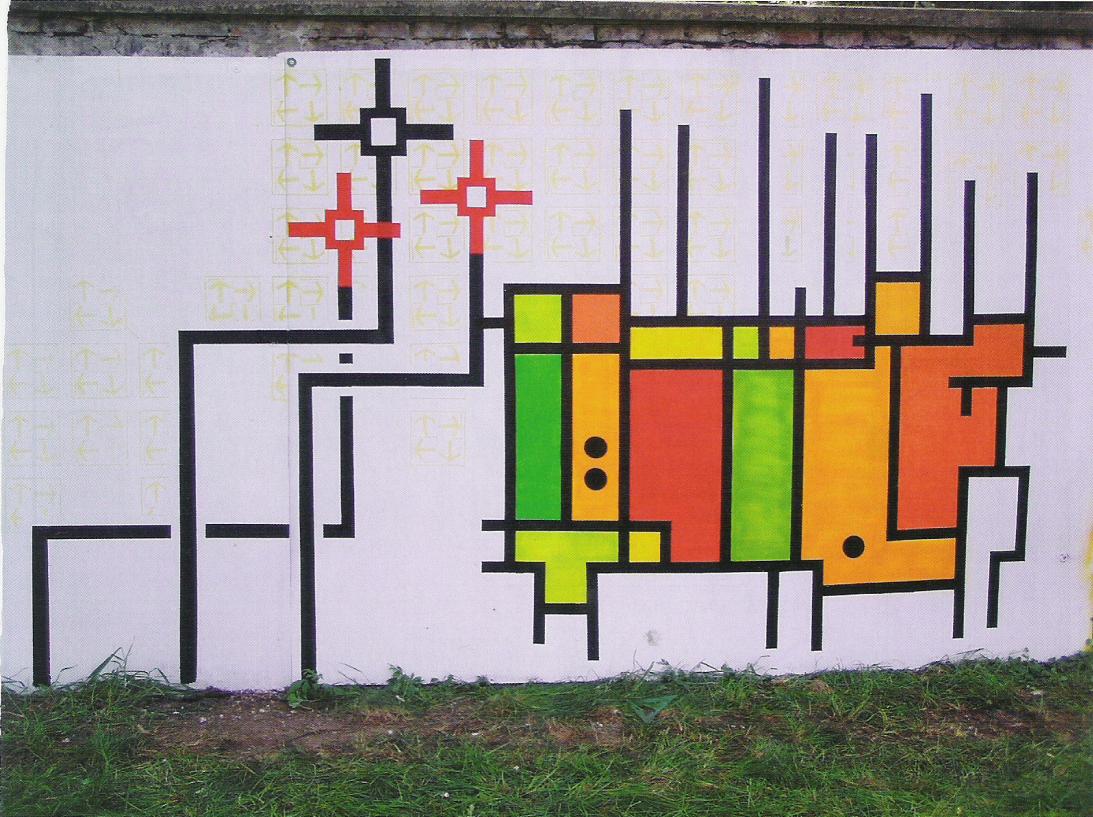

"STREETART BY NEMAL BYŤ DEŠTRUKTÍVNY A ANI BY TAK NEMAL BYŤ CHÁPANÝ, JE TO IBA HRA S ULICOU"

Trio

TEXT / GABO MATAK (WWW.ARTATTACK.SK) FOTO / ARCHIV TRIO

G: Ako si sa dostał ku graffiti a streetartu, čo fa k tomu viedlo? **Predstav sa...**

T: Písem Trio, začal som približne v rokoch 97/98. V tej dobe vychádzal časopis Poplife s pravidelnou rubriku, z ktorej sa ľovek mohol dozviedieť, o čo v graffiti ide, mohol si vidieť známe svetové mená, to bola tiež inšpirácia. A asi najväčšou bola pre mňa návštěva Prahy, kde som videl najznámejšiu grafítu zónu, naívno som videl rôzne veci, ktoré som dovedy mohol vidieť iba v časiku. To bolo isté prvotné nakopnutie, odvtedy som v tom drží malo a točím sa okolo toho dodnes.

G: Takže si začal s graffiti a streetart si ešte nerobil?

T: Streetart prišiel až dva-tri roky dozadu, v tej dobe tu ešte neboli taký známy. Je to určitá forma, ktorá sa vyvinula z graffiti, môžeme to nazváť neograffiti, čiže moderná odnož klasického graffiti. K streetartu som sa dostaol až neskôr, spoznal som určitých ľudí, vlastne vždy ma do toho zatiahol niekto iný.

G: Keby si nechcel byť sám, tak by si s tým predsa nezačal. Opíš mi to detailnejšie, nechcem, aby to vyznievalo, že si začal kvôli niekomu a kopíroval si ho. Zvlášť v dnešnej dobe je to veľmi bežné...

T: Prvotnú inšpiráciu vždy odnekaľ dostaneš. Vždy sa snažim nehrať sa na kopírku. Ľovek má dobrý pocit z toho, čo vytvorí sam, a nie z toho, čo okopíruje. V tom je podstatou tvorby. Myš-

lím, že by ma to neuspokojovalo, keby som robil veci podľa iných. Zo začiatku to určite boli časáky, nedá sa sadnúť pred bielu stenu a o graffiti len počítavať.

G: Ako writer si bol členom nejakej crew?

T: Za zmienku určite stojí WKS Crew, boli sme traja, ja som písal ako Biograff, Bio. Medzi chalaniom som spoznal sudržnosť, aka by mala fungovať v každej crew.

G: Si v rámci graffiti aktívny doteraz?

T: Klasické graffiti som zabalil, išlo o prirodený vývoj. Nieko začne s malovaním portrétov, prejde na krajinu a skončí pri ukrutnej abstrakcii. Ja som začal s klasickým graffiti a prešiel som k streetartu.

G: Ako si teda dostał k streetartu? Porovnaj to s graffiti, čo má so streetartom spoločné a v čom je streetart pre teba iný?

T: Ked si preloží slovo streetart do slovenčiny, dostaneš umenie ulice. Preto by som do streetartu v širšom ponimani zaradil aj graffiti. Čo sa týka formy vyjadrenia, objavila sa neskôr ako pri graffiti, rozdiel vidím najmä v používaní rozličných viacerých techník, či už ide o šablóny, stickery, postery, vstupuje do toho počítač, streetart sa neobmedzuje iba na sprej. Je jedno, akú formu použijes, či plastelinu alebo klasický sprej, dôležitý je výsledok a jeho estetická hodnota. Streetart patrí na ulicu, nevyhneš sa tomu, tak ako každý, aj ty

vnímaš ulicu, zmeny a prejavy na nej. Rozmýšľal som o tom, najprv sa mi zapáčila tá idea, a potom som si išiel už sám za seba, nachádzam svoje tvary, symboly a vyjadrujem sa prostredníctvom nich.

G: Takže hned, ako si skončil s graffiti, si sa vrhol na streetart? Kolko ti trval prechod od graffiti k streetartu?

T: Ja som s tým neskôr plánoval, nebolo to, tak dnes je štvrtok, skončím s graffiti a idem na streetart. Islo o prirodený vývoj, v poslednej dobe už nemám od streetartu daleko ku grafickému dizajnu, ktorý študujem. Určitú dobu som bol pasívny, tiež sa nepokladám za nejaké extra aktívneho.

Bol som v pozícii pozorovateľa a v tom období som sa navinadil na streetart. Už nemám pŕtiast a moju jedinou starostlou nie je len naučiť sa na druhý deň do školy dejepis. Mám školu, robím popriatom a mám viac povinností, tiež nemám toľko času na maľovanie. Ako každý idem o priamke a mením sa ako osoba, mením aj svoj prístup k veciam. Takže graffiti, streetart, grafický dizajn, uvidíme, kde skončím. Ale prečo som sa dostaol k streetartu? Je mi to bližšie, vidiem v tom širšie pole pôsobnosti, nemám zviazané ruky len tagovaním, chrómami, pismom, ulietam do iných sfér a v podstate si môžem robiť, čo chcem.

G: Povedz mi niečo o Street Art Happeningu, ktorý si zorganizoval 11. júna minulého roku.

T: Bolo tu už pár podarených graffiti jamov, ale mojim cieľom bolo urobiť akciu, ktorá sa bude vymykáť tým klasickým. Islo o spojenie streetartu a hudby, hrali nám chalani z Lost Crew. Večer to malo pokračovanie, kde som sa snažil urobiť ukončenie dňa videoprojekciou graffiti videí.

G: Pomáha ti streetart v škole a naopak?

T: Snažil som sa spojiť príjemne s užitočným a dostať sa na školu, ktorá má s písmom dosť spoločné. Študujem grafický dizajn na Vysokej škole výtvarných umení, čo nemá diaľko od streetartu. Nechcel by som to spájať, ale snáď zmyslanie je podobné. Rozdiel je v tom, že nedávané donekonečná štyri písmená svojho tagu, ale snažím sa princíp uplatniť na celú abecedu, mám na mysli vytváranie fontov a trochu iný pohľad na písmo ako len tag. Na škole sa mi páčí, že mám akú-takú volnosť. Čerpám zo streetartu, ide o umenie mladých a rovnako grafický dizajn by mal byť robený štvavnatu formou, byť súdoby a pre súčasného ľudca.

G: Máš nejaké plány do budúcnosti?

T: Chcel by som zopakovať minuloročnú akciu, pokračovanie Street Art Happeningu, na inom mieste. Chcel by som to obohatiť o ďalšie prvky, zapojiť grafický dizajn, nielen projekciu graffiti videí, ale aj jednoduchých spotov, animácií. Je to

všetko v štadiu príprav, takže nechcem predbiehať, ale snažím sa to riešiť komplexnejšie.

G: Tak mi napadá, ako sa pozeráš napríklad na VJing, dokreslovanie hudby obrazom naživo?

T: Ludia sa na párty chodia baviť a čím viac zmyslami párty vnímaš, tým máš z toho intenzívnejší zážitok. V podstate je to dvojity zásah. Či už si sám niečo predstavuješ so zavorenými očami alebo ti nieko predstavuje obraz, je to určite väčší požitok z hudby. Ja osobne sa tomu v najbližšej budúcnosti neplánujem venovať. Z ďalších plánov by som chcel rozbehnuť dizajn tričiek. Plánujem robíť oblečenie pre ľudí, ktorí sa pohybujú v mojom okolí, ktorých si vážim, nevytláčil by som 50 exemplárov, ale iba dva-tri. Nechcel by som to robíť masovo, len pre okruh známych.

G: Fungujú aj v streetarte akéosi crews?

T: Nie je to take bežné ako pri graffiti, kde je súdržnosť nevyhnutná. Nejde však o pravé crew, skôr zoskupenie, uzavretý okruh ľudí, ktorí robia spolu. Každý sŕi ten svoj grafický symbol, keďže ide o individuálnu aktivitu, ktorá je samozrejme určená širokej verejnosti a oslovuje široké spektrum ľudí, tomu sa vyhnú nedá, to tam prosté je a je len na tebe, ako na to zareaguješ, či do toho kopneš alebo to opľueš.

G: Takže podľa teba by mal streetart zaujať, ale nepoškodzovať. Pretože ja ked si pozerám neustále nový autobusový portálok a je tam nalepená nejaká prekážuacia samolepka, akurát ma to násťa a nedozvím sa, kedy mi ide. To teda nie je tvor štýl...

T: Ako som už povedal, dôležité je umiestnenie. Malo by to hrať s priestorom okolo. Asi by to nemalo rušíť, skôr oživíť, doplniť priestor možno aj zábavnou formou, aby sa ľudia pobavili. Streetart by nemal byť deštruktívny a ani by nemal byť tak chápáný, je to iba hra s ulicou. Aspoň ja ho tak chápem.

G: Dakujem ti za tvój čas. Chceš na záver niekomu vynadaf, niečo odkázaf alebo niekoho pozdraví?

T: Respect to Error, peace to everybody. _